

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ŞI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăştie“ şi „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România şi străinătate 15 lei pe an.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu preţuri moderate
Abonamentele şi inserţiunile se plătesc înainte.

LIPSA DE INTERES pentru cauzele noastre publice.

Cu nici un felu de lucru nu poţi merge înainte dacă nu sunt lucrători harnici, cari să prindă cu inimă de el şi să-l isprăvească cu temei.

Aşa stăm şi cu cauzele noastre publice. Putem noi face pe hârtie planuri, unul mai frumos ca altul, dacă n'avem cine să le priceapă şi să le execute. Putem scrie câte şi mai câte poveţe şi învăţături folositoare dacă nu sunt cetite şi pricepute din partea oamenilor pentru cari s'au scris.

Dar să vorbim cu exemple:

În 19 şi 20 August să va ţinea adunarea generală a Asociaţiei pentru literatura şi cultura poporului român. Această societate este cea mai preţioasă instituţiune pentru poporul nostru, căci în înţelesul statutelor ei, are în vedere chemarea nu numai de

a răspândi cetitul cărţilor folositoare ci şi îndemnul de a povăţui poporul la înaintare şi perfecţionare pe terenul agronomic, industrial şi comercial.

După cum este cunoscut, adunarea aceasta este de astă-dată împreunată cu inaugurarea casei naţionale şi a muzeului naţional, care din punct de vedere cultural este de o însemnătate istorică epocală în viaţa noastră socială de azi.

O astfel de sărbare însemnată pentru popor ar trebui negreşit să fie binecunoscută înaintea lui şi el să fie pregătit şi însufleţit pentru-ca nu numai să-i priceapă rostul, cât mai virtos ca şi poporul din toate părţile ţării cu deplină cunoştinţă de cauză şi din toată inima să o sprijinească cu interes şi jertfă şi să ia parte prin delegaţi şi trimişii săi la inaugurarea muzeului, unde multe lucruri frumoase ar vedea şi auzi şi de unde întorcându-se acasă ar şti spune toate cele văzute şi au-

zite şi celorlalţi comitenţi după priceperea şi fantasia sufletului şi doririlor lor.

Că la această adunare din Sibiu va lua parte şi mult popor, mai ales din prejur, despre aceasta nu ne îndoim, dar constatăm că poporul cel număros din ţară n'are cunoştinţă despre sărbătoarea cea mare şi însemnătatea ce o are pentru el deschiderea muzeului, unde să vor păstra scumpele lui relicui şi odoare pentru istorie.

Al doilea exemplu.

Din raportul ce s'a publicat în »R. E.« al n-rului trecut am văzut conform rapoartelor intrate că comitetul central al Asociaţiei în lipsa de învăţatori calificaţi pentru şcoalele economice de repetiţie s'a văzut necesitat a nu împărţi cele 2000 coroane destinate ca premii pentru acel scop, ci a-le destina pentru prelegerile economice populare ce să vor între prind. eŞi aşa mai departe dacă am con-

F O I Ț A

Păpuşii cenuşeresei

(Aschenbrödel's Schühe) de Alexander Peterdi,

tradusă de D. Iarca.

Un soldat dela marină 'mi istorisi următoarea întâmplare, căreia merita a i-se da crezământ.

Mă aflam pe atunci tocmai în capitala ţării dollarilor.

În o seară frumoasă mă dusei şi eu la o petrecere cu dans în sala de baluri dela Sesand-Avenue. Pe la mezul nopţii începu a mă sătura de distracţie, să părea că 'mi vine somnul, plecai în gardiroapă a'mi lua pardisul şi pălăria să plec acasă; era lucru naibi: inima mea nu găsi inspiraţie în nici una din osoasele americane, mă gândeam la ce să mai stau de-a-fichea, nu mă aşteptam a mă mai putea amuza. Pornind să ies pe trepte prin coridoarele cele impozante de marmură, luminate de lumina

electrică, ce să vez; înaintea picioarelor mele zăcea un păpuş delicat de mătase.

Acest păpuş (gheată) era ceva mai mărişor ca de piciorul unui copil, dar totuşi nu'mi încăpea mâna în el. Avea un călcăiu (toc) înalt şi aurit, pe deasupra era din mătăsă vânăta-deschisă, cusut numai în garniseală de mărgelă, era — pot zice, — un lucru de artă al industriei de păpuşi.

Plin de emoţiune plecai în calea mea spre casă. Iritata mea fantazie, 'mi tipărea înaintea ochilor fel de fel de tablouri de picioruşe fermecătoare, şi din minut în minut părea tot mai decorate. Spăriindu-mi-se somnul, zisei în mine: Ce picioruş de zână poate să fi avut încălţat acest păpuşel.... Cine poartă aşa gheată, nu umblă, nu zău — zboară ca o păsăruică, ori ca un fluturaş.... 'Mi făcui ideea, de a şti cine e posesoara acestui drăguţ de păpuşel....

Vărai păpuşelul în buzunarul cel mai secret al fracului şi pornii ca un fur pe stradele cele mai apărate de umbletul lumii spre casă. Ajungând acasă scosei păpuşelul şi privindu-l, admiraiu făptura lui vre-o două

ore. În fine mă ce-ca somnul, mă culcai după-ce stânsei lampa, însă în zadar, nu puteam dormi. Prin întunerec înaintea ochilor mi-se arăta sute de picioruşe... nu vedeam decât figuri de zâne, fizonomii de ingeraşi. Toată noaptea m'am frământat cu ideea cum aşi reuşi să aflu pe posesora acestei magii. Atât 'mi făcui idee, că ea trebuie să fie din o familie ilustră, căci la o fetiţă mai săracă, nu i dă mână aşi procura aşa ceva!

'Mi închipui-i şi aceea, că domnişoara cu paguba — sigur e de un caracter ruşinos.

De sigur fiind acompaniată de vre un cavalier, când ia scăpat păpuşelul din picioruş n'a avut îndrăsneala a i spune dle X. mi-a căzut păpuşelul din picior. Tocul (stecălul) era neatins, nu se observa a fi fost uzat cât de puţin. Respectiva trebuie să fi fost un inger şburător, ba o fiinţă eterică! Crepându-se de zi luai iarăşi gheată în mână. 'Mi eşii din ori când văzui pe talpă în lăuntru adresa: Tomas Greater, 28 Broadway.

»Aceasta e firma păpuşarului de sigur, zisei în mine. »Acela trebuie să'mi spună

tinua am putea aminti și arăta mai multe exemple din viața societăților noastre culturale, economice existente, din care rezultă că peste tot poporul nostru nu-i lipsit de bărbați vrednici și învățați eșiți din sinul lui și înzestrați cu talente deosebite, ideale și dorințe sublimе pe cât e lipsit de pătura aceia de bărbați cari ar fi chemați să desvoalte un interes mai viu și o activitate mai rodnică în masele poporului pentru a executa și duce la îndeplinire prin conlucrare comună și armonică, toate problemelor ce să țin de cauzele noastre publice. Nu-i mirare de lipsa de interes, când oamenii cu carte din fruntea poporului s'au necetesc nici un jurnal de specialitate s'au necetesc din jurnale numai știrile zilei și întâmplările senzaționale de ale politicei, resbelului și alte noutăți de interes local personal.

E lucru vădit că așa nu vom da înainte și că în starea aceasta nu-iertat să mai rămânem mult timp, dacă vom să fim membrii folositori a unui neam ales și cu aspirațiuni de viață mai fericită într'un viitor apropiat.

Lucru principal este deci, să cetim mai mult și să abonăm foi de acelea, din care putem lua învățături de interes public pentru înaintarea tuturor și nu foi cari ne aduc știri senzaționale și ne fac har de a ne petrece cu ele la sărbători.

cine și-a comandat acești prețioși păpuși! Într'un suflet mă îmbrăcai și alergai la piață — unde locuia păpucarul. Pe drum nu mai cunoșteam pe cine vedeam, ținta mi era să ajung mai curând la scop. Multe îngholdituri mi-am luat printre trecători. Lumea se uita la mine estăziată, credea că sunt excentric și esaltat. Ba un ypsilon de coconăș grandomanos era să-mi croiască una pe cad cu bastonul. Mă repezii cu pași gigantiți înainte, nu mă interesam decât de a ajunge țanta dorită. Când iată sosiu la ușa casei dlui Greater. O casă ca un palat, mare și cu etagiu, credeai, că șade în ea vre un prinț, ori conte; nu părea de loc a casă de comersant.

În front era zugrăvită o firmă importantă cu numele: »Thomas Greater.« —

Rezolut intrai pe coridor (gang) la portier unde întâlnindu-mă un tinerel delicat în mod foarte obligător, mă întreabă ce poftesc? »Aș vrea să vorbesc cu dl Thomas Greater!« »La dreapta Nr. 21! Fără răbdare fugii pe treptele coperite tot cu covoare. Sus întâlnii ear un lacheu bine ajustat, ce poftiți Domnule, ear cu politeță vorbindu-mi? Să vorbesc cu dl Greater! Aci intrai ear în o odaie spațioasă, împodobită tot cu covoare

Trebuie să ne dedăm a ne ocupa cu cetitul afacerilor serioase mai cu deadinsul, a judeca asupra lor, a le combate dacă nu ne convin, a le cristaliza și limpezi, apoi a lucra din toate puterile pentru realizarea lor îndemnând și pe alții la asemenea lucrare s'au asociindu-ne noi la lucrările cele bune începute de alții.

Iubirea de sine și interesul privat trebuie să aibă margini ca să nu vătămăm prin ele pe deaproapele nostru, ear pentru înaintarea cauzelor publice, toți una să fim!

Societățile de conzum.

Cine nu știe din pățania sa de toate zilele, că omul numai în societate cu alți oameni poate să-și îplinească cum să cade datorințele sale față de familie, comună și stat; cine nu știe de altă parte, că dacă să însoțesc mai mulți oameni la oaltă în societăți, fi: acestea de ori-ce natură se pot mai bine ajuta. »Unde-i unul nu-i putere, la nevoi și la durere, unde-s doi puterea crește și dușmanul nu sporește«, ne spune și veselul nostru poet Alexandri.

Dacă neguțătorul are neapărată lipsă, ca să se însoțască cu alții, pentru ca să-și poată cumpăra și vinde marfa sa mai cu preț; dacă meșteșugarul încă are aceeași lipsă de socie-

și cu figuri pictate pe pereți, un lux Doamne, cum rar mai văzui. Niște rolouri pela ferestri de îți impunea ca razele lui Saturn, în partea cu umbră niște figuri de maulică, tablouri ca în muzeul lui Bruckental și mobile tot sculptate. »Brel« cugetai; când mă așezii pu'n fotoliu de mă sălta arcurile ca în circus. Aci sigur șade liferantul de ghete al curței regale zisei în mine suspinând. Necunoscuta mea zină doar nu va fi dia o familie așa înaltă — aristocrată? Nu știu ziu de voiu avea parte să o văd! Pe când mă leginam în fotoliu, iată intră un coconăș, bine îmbrăcat întâmpinându-mă cu vorbe de manieră: »Sire, este rândul D-tale, poftiți!« Mă petrecu în odae vecină. Prea plecată slugă, gentilissime mă salută un Domn de o eleganță impunătoare. »Cu ce Vă pot servi? Caut pe dl Greater.« »Indată mă rog. Chiar acum este ocupat. Vă rog a avea puțină paciență. Nu cred, că vă supărați, că dl Greater vă cauzează puțină neplăcere, de care mulți regretă; dar afacerea noastră e foarte estinsă, noi avem mușterii dincoace și dincolo de ocean.

De aceea are dl Greater așa mult de lucru, de nu poate dispune după placul mușterilor. »Nu face nimic, mă rog replicați și

tăți: pentru-ce să rămână numai economul singur, răzleț fără nici o societate, servind astfel »ca materialul bun de muls și tuns« din partea celorlalți cocetățeni ai săi întruniți în societăți?

Negreșit, că și economii nostri se vor mai deștepta din amorțala lor de până acum; vor pune mai bine umăr la umăr și astfel pe viitor vor înființa, pe lângă altele, în fiecare comună și câte o societate de conzum.

În privința aceasta fie-ne îngăduită o mică asemănare. Fie-cine știe că e mai aună apa aceea, pe care o poți bea, de unde isvorește ea — din isvor ca când o beai de mai în jos, unde se mai amestecă și cu de cea tulbure de prin alte păraua, precum și unele părți de minerale. Tot așa de bină e și dacă poți cumpăra: lumina, petroleul, săpunul, zaharul, bumbacul și alți articlii de conzum, pe calea societăților, direct dela fabrica unde se pregătesc, ca când le cumperi numai după-ce trec prin atâtea mâni de ale neguțătorilor mari și mici de oare-ce în asemenea cazuri marfa se scumpește, fiindcă fie care voește să-și aibă proiectele sale din schimbul aceleia.

Societăți de conzum la noi, abia poți afla ici-colea câte una. Am avut o societate mai mire de acestea, care în scurtă vreme s'au fost câștigat mare trecere înaintea publicului nostru, dar ce folos de ea, căci de câțiva ani în lipsa de controlă și conducerea a tre-

eu. »Ca să nu Vă fie monoton, Vă voi arăta câteva fabricate de ale noastre. În partea asta sunt tot păpuși negri de pele de vics, dincolo sunt colorați. Avem păpuși după toate colorile curcubeului și ale adumbririi lui. La dreapta sunt ghete de sport, de gimnastică și de călărit; în magazin sunt păpuși de dimineața, de călătorie și de vânat. Sus în etagiu sunt ghete de soră, de bal și pentru nunț și alte ocazii. »Munat! D-altmintrelea cunosc eu bunul renume al firmei D-voastră și fabricatele ei cele elegant...«

Ah! pardon, escuzați dacă vă molestez. Ați comandat vreodată în noi încălțăminte? De Stopkin, voiți să Vă caute numărul? Permiteți-mi numele, Vă rog! Îi spuseti numele. Dl Stopkin știe și risfoi în un alfabet. Și nu se prea ostenească căutând, îi spuseti, nu veți afla numele meu indus.

»Nu-l puteți afla că până azi n'am făcut aci comanda, însă — sper că acum ne veți onora cu o comandă. Voi face formațiunile necesare. Noi facem din ghips tipar după preioare și păpuși es întocmai pregătiți. După asta aveți a ne spune numai numărul și în 12 ore aveți executată ori-ce comandă în modul cel mai elegant.

buit să licvideze. Imprejurarea aceasta a cam descurajat pe mulți. Dar nu trebuie să ne pierdem nădejdea. Se nu uităm proverbul german: Durch Schaden wird man klug, adică: Prin pagubă te vei înțelepți. Pațania muncitei societăți să ne servească la toți de învățatură și astfel pe viitor se controlăm și conducem mai cu pricepere societățile noastre de tot felul, ce le avem.

Ca să aibă și economii nostri oare cari cunoștințe despre mersul și avântul societăților de consum din patrie lășăm să urmeze aci câteva date statistice cu privire la lucrarea societății numite »Hangya«, care pe românește însemnează funica și cu ajutorul căreia s'au înființat mai multe societăți și filiale de felul aceleia.

La sfârșitul anului 1900, au fost 153 societăți de acestea: la sfârșitul anului 1901, au fost 232; la sfârșitul anului 1902 au fost 284; la sfârșitul anului 1903, au fost 471: ear la sfârșitul anului 1904, au fost 561 societăți de consum. Unele din societățile acestea ș'au deschis și filiale. Numărul acestora la sfârșitul anului trecut a fost de 75.

Numărul membrilor societăților de consum la sfârșitul anului 1904 a fost 87,996, ear al acțiunilor de 176,981, Capitalul social a fost 2,138,387 c.; fondul de rezervă 499,471 c. ear valoarea mărfurilor deosebitelor societăți a fost de 3,590,811 c. Societățile numite au dat în decursul anului trecut

marfă pe credit în sumă de 838,983 c. ear circulațiunea întreagă a fost de 13,351,963 c. Venitul curat a fost de 267,994 c.

Unele din societățile acestea încă au avut pierderi. Pierderile au provenit parte din lipsa de conducere conștientoasă, parte din cauză, că unele societăți îndată după înființarea lor au căutat să-și cumpere avere nemișcătoare: case sau pământuri. Dar cele mai multe înăntează sigur și pe lângă aceea, că vând marfa mai eftin ca neguțătorii de rând, totuși împart dividende (camete) destul de frumoase acționarilor lor. Astfel o societate de acestea cu un capital de 2924 c., a vândut în decursul anului trecut marfă în preț de 198,170 c., din care vânzare a rezultat un venit curat de 834 c.

Din acestea poate vedea ori-cine ce valori mari ne pot aduce și societățile de consum, dacă acelea sunt controlate și conduse în regulă; poate vedea ori-cine la ce pierderi mari suntem expuși, dacă cumpărăm marfa tot numai din a treia și a patra mână, cum se zice. De aceia credem, n'ar strica, dacă și pe la noi s'ar înființa în fie-care comună câte o societate de acestea sau fie și numai câte o filială de ale acestora.

Ioan Georgescu

P O A M E L E

Poamele sunt un bun mijloc, de a ne scuti de morburii. Măncarea de poame ajută fizice nutrirea și mistuirea.

D-le Stepper! Aduceți ghips! »Fără să bag de seamă, îmi și trase gheata și piciorul fu pus în un aluat de ghips. După câteva minute eram ear încălțat. Așa, Va rog bine-voiți a subscrie comanda! Voiți ghețe din piele de vics, s'au de lac? Ori poftiți mai bine păpuși de piele de crocodil, de căprioară s'au de căne de mare?

Poftiți negri, albi, cenușii, galbini s'au brun! Cu nasturi (bumbi), cu găitane, ori cu gumi? Rotunzi la vîrf, ascuțiți s'au cu ciocul de pasere? Aceste întrebări le pun cătră D-voastră numai acum, mai târziu Vă facem mai ușor cunoscându-vă gustul. — Mai rezonați unele vorbe cam de neînțeles. »Foarte corect! Bazați-vă pe încrederea noastră. Așa mai bine! Vă vom face o păreche de ghețe elegante, având în vedere: măsura picioarelor și umblătura D-voastră. D-le Bövn! Notați în cartea de comande? Să studiați bine forma din ghips, z'sei eu, celelalte sunt treaba D-voastră. D-le Surist, Vă rog pentru o cuită despre 15 dolari. Atât costă ghețele (dolar—5 Cor).

Vrând-nevrând m'a prins, trebui să plătesc cei 15 dolari.

»Vă mulțămesc! Suntem gata! Cine este la rând? Pardon D-le! Eu voesc a vorbi

cu dl Greater. Voi întreba, de este posibil... În cele din urmă mă conduse la dl Greater. »Sire! îi zisei tremurând. D-le Greater! Azi-noapte găsi această ghiată pe treptele hotelului eșind dela bal... Așa că este din fabrica D-voastră?»

»Da!»

»Vă gratulez!»

»Vă mulțămesc frumos!»

Punctuasa manipulațiune în afaceri, ce am observat în atelierul D-voastră, mă face a crede, că voi ști al cui a fost acest păpuc;

Sire, dacă nu voiți să fiu nefericit, să rătăcesc ca ovreul Ahasverus să nu pot afla nicăirea liniște, veți binevoi a'mi spune numele fostei posesoare. — »Foarte bucuros! zise dl Greater cu liniște mângăiată. D-zcu să te miluiască!» îi vorbi aprofund.

»Acest păpuc nu l'a comandat nimenea. Nu l'a purtat nimenea, deci nici numele nu-l pot spune, cine l'a pierdut...»

»Oh! ce ciudel ești Dumniata!» »Acest păpuc e un păpuc de reclam. Este un astfel de păpuc, care-l scapă pe jos agenții mei la locuri potrivite, ea să prindă publicul de a fi atent la firma mea. Sire, lupta pentru existență e grea; concurența, împrejurările economice sunt triste, scurt și precis zis, facem

Pentru persoane de construcția slabă, anemică, este măncarea poamelor cel mai excelent și recomandabil aliment influința ei cu deosebire asupra sângelui este o cestiă neprețuit de mare.

Cu deosebire despre măr putem zice că este un articol de farmacie, deci merită a fi măncaț atît în starea lui crudă și fragetă, cât și fiert și copt.

Kneip, marele medic al naturii practice recomandă a se mănca mărul fragil cu coaje cu tot. — »Dela friptura de găscă e mai bună pielea, deci să nu se curețe de pe găscă, decât penele! așa afirmă el«. Deci fiindcă în coaja mărului se află cea mai multă putere și tărie, deci voind a mănca mere să le ștergem numai cu o cărpă binișor și apoi să le măncaț. Mărul copt — în genere poamele coapte și fierte ș' perd ceva din substanța tăriei și a calității proaspete, dar tot mai conțin o bună părțică de răcoreală, și răcoritură, însă produce un efect mai eficace pentru oameni sănătoși, nu tot asemenea pentru cei morboși.

— Numai cel ce suferă în organele mistuirii, acele să fie cu mare băgare de seamă, când măncaț poame. Din contră un om cu natura tare, cu rânză bună, poate folosi »merele sau poamele coapte« deoarece astfel numai ajută mistuiri, merele crude, însă la vremea lor ajută mistuiri cu deosebire măncațurile după masă la prânz și sara înainte de culcare.

În modrul acesta folosind poamele promovează mistuirea, curăță flegma de pe mațe și din gâtlee, putând aceste organe funcționa mai bine, ba au în-

cum putem. Voiți să-mi dați păpucul sau îl păstrați D-voastră? De îl lăsați aci vi-se va scădea din contul ghetelor 2 dolari. Cuprins de furie, ficine poate pricepe, că năcăjit am trântit păpucul pe podini de se facu pleasăca (fărăme) și mă depărtați repede.

A doua zi îmi aduse servitorul ghețele comandate. Erau și între frați vrednici 3 dolari. Servitorul aștepta, credea m bacșuș.

»Ce aștepți găfăind? strigă ei.»

Vreau să știu, nu cumva îmi trântesteți păpușii în cap, căci în multe cazuri, mă svârle și pe mine — și păpușii pe trepte. Asta zău adese ori ni se întâmplă. Almintretea n'am putea lucra așa p'parat. Sire!

Grea e lupta pentru existență. mare-i concurența în timpul de față...»

SENTINȚE ȘI CUGETĂRI

Grigorie Nazarineanu, teologul a zis »văzând certe și neînțelegeri, căci devenise Archiepiscop«: Dacă eu sunt vina la acestea, aruncați-mă în mare ca pe Iona prorocul?

A suferi pentru dreptate este o gloriă creștinească, gloriă pentru iubitorii de Christos.

fluință și asupra spiritului și a creierilor, mai departe curăță și desinfectează gurluiul, ele sunt totdeodată ca toaletă de noapte (masă) la băncete și ospete de noapte activând în mod salutar asupra dinților și a mistuirei favorabile. Un renumit medic francez și a exprimat veredictul, că în Paris s'au înpuținat boalele de fere și de artag, decând lumea s'a îndatînat a consuma mai multe mere. Conținând deci mărul o cantitate de fosfor are o însemnătate vădită cu deosebire pentru indivizi a căror ocupațiune este șezând la scris, la cusut și la alte mașini, astfel *cura de mere* nu este de o însemnătate mai mică, ca *cura de struguri*, din contră costă mai puțin și merele se pot afla în decursul anului întreg.

Chiar fabricându-se din mere must și alte compoturi și beuturi, ofere mari servite! Insuși ceaiul de mere scapă pe mulți de boale de friguri. Acest ceaiu se face foarte simplu, punându-se câteva făliuțe de mere în o ulciacă cu apă ferbândă și țânându-se vasul câteva minute astupat, după aceea se amestică acest theu strecurat, cu zahar și cu zamă de lămâe.

Un alt preparat din mere este „vinul de mere“, carele deși este de mult cunoscut, încă nu i'sa dat valoarea meritată.

Acest vin de mere, bine preparat mântue pe mulți de diferite morhuri, căci cei mai vestiți doctori au constatat cu deosebire în Normania, unde cultivarea poamelor este la culme că vinul de mere înlocuește o mulțime de ape minerale scumpe. Chiar omul deplin sănătos bând vin de mere simte nu numai plăcere, ci și rezistență fizică și abandonează (părăsește) alte beuturi alcoolice și deseori stricăcioase.

Se recomandă deci tuturor a se îndatina de a mânca pe fiecare zi câteva (2—5) mere după masă și va vedea folosul cel nespuse de mare în viață.

Nu puține medicini din farmacii cuprind prin ordine date de medici sucuri de mere ca recepte la bolnavi, cu deosebire pentru potolirea (stămpărarea) setei acelor ce sufer de friguri, asemenea de a regula dieta la cei ce sufer de trânji și sunt astupați, la stomach etc.

Cura de poame s'a introdus mai cu atențiune în decursul veacului XIX.

Așadară, precum am descris la altul loc mărul pătul, având în vedere, că mere găsim preste tot anul în grădini și pivniți, datori suntem a cultiva aceste fructe și în prima linie recomandăm tuturor a nu lipsi delă nici o masă, nici a bogatului, nici a săracului și să-i dăm numele de „amicul mesei“.

Economul D. I.

Expoziție de vite în Veștem.

Condus de scopurile înalte economice, ce le urmărește »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu«, comitetul ei, dela esistența Reuniunii încoaci, a aranjat nu mai puțin de 14 expoziții de vite de prăsilă (bovine); 3 expoziții de poame, struguri și derivatele lor, 1 din industria de casă (lucru de mână femeesc), pe aceasta în frățească conlucrare cu cârmacii »Reuniunii meseriașilor Români din Sibiiu« și 1 de oi. Așa dar' 19 expoziții în curs de mai puțin de 17 ani. Scopul urmărit a fost propășirea în economia vitelor, în pomărit, vierit, în perfecționarea, păstrarea și răspândirea lucrului de mână, datorit destoiniciei și înțelepciunii țărâncei noastre. Efectele acestor lucrări obositoare ale harniciei Reuniunii economice sânt tot mai vădite. Economii români din comitat țin să-și îmbogățescă gospodăria cu vite de soiuri; grădinile cu soiuri nobile de poame; harnicile noastre țărânce țin de alor vrednicie de-a aranja la ori ce adunări culturale și de pretutindenea câte o expoziție cu lucruri eșite din mâinile lor, ear' Reuniunile nu întârzie a eda Albumuri de cuseturi de modele, care de care mai minunate.

Pentru aranjarea expoziției a 15-a de vite de prăsilă, comitetul central s'a adresat cu apel călduros cătră fruntașii din marea comună curat românească Veștem, cărora arătându-le scopul de-a aranja expoziția acolo, i-a rugat se convoace o conferență în scopul facerii preparativelor pentru ca buna reușită a expoziției să fie asigurată.

Conferența s'a ținut la 4 Iunie n. c. cu reprezentanți din comuna Boița, Bradu, Mohu, Șelimbăr, Tălmăcel și cu toți fruntașii din Veștem.

De sine înțeles: apelul comitetului central al Reuniunii agricole a fost primit cu mare înșufletire, dat fiind, că cei prezenți au fost conșcii de marea importanță economică a expoziției.

S'a compus comitetul aranjator local din d-nii: Ioan Papiu, paroch George D. Bozdoc, Nicolae Vestemean, Nicolae Velțan, proprietar, George Oprean, primar și president al Inșoțirei de credit Raiffaisen, Teodor Stoica, învățător și Aureliu Moga, notar.

Terminul expoziției s'a satorit pe Duminecă, 2/15 Octomvrie c.

Admise la expoziției sunt vitele locutorilor din Veștem, Boița, Bungard, Bradu, Cașoț, Mosu, Șelimbăr, Sadu și Tălmăcel, ear' pentru formarea juriului au roșt propuși comitetului central: Ioan Druhora, paroch, Ioan Bobeș și Ioan Brătulescu din Boița; Ilia PISOIU, presidentul Inșoț. de credit Raiffaisen Ioan Mățiu, Ioan Simion și Ioaneș Mă-

laiu, din Mohu; Petru Fântână, Nicolae Rusu, din Tălmăcel; Ioan Vlad, paroch și Irimie Milea din Șelimbăr; Teodor Stoica, inv. dir., Const. Velțan și George D. Bozdoc din Veștem.

Cârmacii comunelor admise angajament au luat a lumina poporul asupra importanței ce o are expoziția; pe proprietarii de vite îi vor îndemna să poarte deosebită grijă la hrănirea și ținerea în curățenie a vitelor, cu un cuvânt vor face tot posibilul, ca și aceasta expoziție cinste să facă țărânelui român, aranjatorilor și Reuniunii desinteresante.

•Invingătorul. •

Comunicațiuni

Dela

„Reuniunea de agricultură din c. Timiș“

Din Raportul anual al Reuniunii de agricultură din comitatul Timiș.

Aceasta acțiune, desvoltată în earna și primăvara trecută de reuniunea pentru delăturarea crizei este un exemplu eclatant pentru a dovedi economilor nostri, câte favoruri este în stare să asigure o organizațiune economică bine desvoltată tuturor, acelor economi, cari fac parte ca membrii din aceasta organizațiune. Comitatul Timiș a fost cel dintâiu dintre toate comitatele care a făcut ministeriului propuneri concrete relative la măsurile, ce trebuiau să se iee pentru evitarea crizei economice și pe teritorul comitatului nostru s'au și împărțit în proporțiunea cu alte comitate cele mai multe ajutoare economiilor, drept dovadă că munca organizației economice din acest comitat nu a fost zadarnică. Organizarea socială a celor mai mici existențe din societatea economică adecă organizarea proprietarilor mici (plugarilor, paurilor) prin înființarea și sporirea tovărășiilor agricole în comitatul nostru s'a dovedit așadară tocmai atunci de mai bună când economii a acestui comitat au avut mai mare lipsă de ajutor.

Deși acțiunea contra crizei a dat biroului central al reuniunii noastre în decursul iernei și al primăverii atât nu numai lucru, încât direcțiunea ci și referenți specialiști ci reuniunii și ceilalți oficianți ai ei au fost timp mai îndelungat ocupați cu resolvarea conștiințioasă a agendelor acțiunii, totuși reuniunea nu a putut întrelăsa continuarea și desvoltarea mai departe activității începute pe teren practic deja în anii trecuți. Cu privire la activitatea reuniunii acest teren raportăm următoarele:

Lucrarea pământului și cultura plantelor.

Sub influința reuniunii sa înființat în anul trecut »Prima societate pentru plugul de abor al economilor din Timiș«

sub conducerea presidentului reuniunii a Domnului baron *Iuliu Ambrozy*.

Societatea la început a avut să lupte cu o mulțime de greutateți, căror delăturare a fost împreună cu o mulțime de cheltuieli. Totuși la încheierea socotelilor anuale societatea a putut arăta un venit curat de 9851 65 cor. Sau încasat adecă pentru arătură cu totul 18923 coroane 75 fileri, din care sumă s'a întrebuintat 9072 coroane 10 fil. pentru acoperirea cheltuielilor. Avem speranță că în viitor aceasta societate va putea lucra cu și mai mare succes, neavând atâtea greutateți, ca la începutul activității și având ca președinte un bărbat care fără îndoială merită recunoștință pentru multele instituțiuni economice înființate și sprijinite de D-sa.

Nobilitarea grâului și a cucuruzului (porumbului) de Banat prin selecțiunea seminței reuniunea a continuat-o și în anul acesta în grădina sa de experimentare, la nobilitarea cucuruzului însă recolta rea din anul trecut a cauzat mare pagubă reuniunii. Din cauza că cheltuielile împreunate cu nobilitarea acestor sămânțe din an în an devin tot mai mari, minsiteriul de agricultură va sprijini reuniunea din anul acesta începând cu câte 2000 coroane la an.

Despre grădinele de pomărit dela școalele noastre populare.

Cu durere constatăm, că la cea mai mare parte a școalelor noastre populare, de-și s'a dat repetite ordine dela autoritățile superioare nu numai că nu se află grădini de pomărit, dar și unde se află, sunt lăsate pustiului, așa că și au numai numele de „Grădini de pomărit“, dar de pomi nici poveste. Ba în cele mai multe locuri, sunt lăsate ca loc de pășunat, vitelor și porcilor de prin sat.

Și care este cauza acestui lucru dureros? Acea, că nici directorii școlari locali, nici învățătorii și nici comitetele școlare, (onoare excepțiunilor) nu se interesează în destul, ba chiar de loc, pentru repararea acestui rău.

Știut este, că poporului nostru dela sate, numai prin exemple și prin jertfe proprii putem aduce la calea cea bună.

Deci dară, atât D-nii directori școlari, cât și D-nii învățători, colegi, și cari sunt puși ca luminători ai poporului, să ne tragă jarul numai sub oala D-lor; să nu ne interesăm numai de averile noastre proprii, ci să ne interesăm și de înaintarea, cultivarea și bunăstarea acelor, cari ne plătesc, în a căror frunte suntem puși ca conducători și luminători, căci numai așa putem satisface chemării noastre grele,

dar frumoase, la care ne-am angajat de bună voe. Căci ce este mai frumos, decât a fi conducătorii unui popor din care facem însuși parte?

Să lucrăm din răspuțeri intracolo ca poporul să-și îngrădească grădinile de pomărit; unde nu s'ar afla însă, se întrevinem ca să se doneze din partea comunei o bucată de pământ pentru acest scop, s'au să se cumpere pe bani chiar.

Să întrevinem ca elevii de repetiție să cerceteze regulat școala, cu cari apoi am putea cultiva această grădină.

Oarele de economie puse în planul de învățământ să le ținem regulat cu elevii și să le folosim spre acest scop; să nu ne îndestulim numai cu aceia că le avem scrise pe „Impărțirea oarelor“, care stă atârnată pe părete.

Să ținem deci cont de cuvintele unui mare pedagog, care zice: „Voiește și vei putea“.

Boroșneul-mic.

Ioan Sântîmbrean
inv. gr.-or.

Războiul ruso-japonez.

Reșbelul în extremul-orient se continuă, căci Rușii nu se lasă a fi bătuți, încă nutresc speranța, că vor eși triumfători. După o depeșă din *Petersburg* cu data 31 Iulie c. un detașament, ce a ajuns la *Yangovulin* a avut o luptă cu Tunguzii. Detașamentul a reușit a ocupa satul ajungând soldații a se lupta chiar la pept cu baioneta. Detașamentul avanză în continu luptându-se contra avantgardelor japoneze. După bombardarea tranșeelor japoneze, Rușii luară cu asalt pe la 6 ore sara pozițiunile japoneze. Japonezii fură siliți a se retrage cu mari pierderi.

»Daily Telegraph« din Londra telegrafează, că generalul *Linevici* dispune acum de o armată cu 50,000 de oameni mai mult ca la *Mukden*. Transporturile de trupe și de munițiuni se fac cu mai multă regularitate pe liniile ferate. Rușii au provizuni mari și se așteaptă la o iminentă luptă. Întâlnirea Impăratului *Wilhelm* al Germaniei cu Țarul *Nicolae* al Rusiei la *Borgo* a produs mare neliniște în cercurile înalt diplomatice din Londra. Ziarele engleze se fac toc și continua o teribilă cumpănie contra Germaniei acuzând pe Impăratul *Wilhelm* că a propus Țarului să închidă marea-baltică pentru flota engleză.

»Morning Post« scrie: *Trebue să ne deprindem cu ideea unui războiu anglo-german; un atare războiu e neevitabil și e mai bine a se face cât mai curând*. De aci rezultă credința că Englezii au dat secret ajutor Japonezilor.

AFORISME

Oamenii de cultură posedă bunuri neprețuibile, pentru care nu putem mulțami de ajuns lui D-zeu: Libertatea vorbirei, libertatea conștiinței — și rațiunea (prudența), care ne învață cum să aplicăm cele 2 libertăți.

A trăi însemnează a suferi. Chiar isvorul humorului nu este bucurie, ci durere. Deci nu există humor nici în ceriu.

Să fim mulțamitori către capetele oilor! De n'ar fi ele, noi cei mai înțelepți n'am progresa.

Să căutăm a trăi așa, ca la moartea noastră să ne tângue și cioclii (cei-ce duc mortul la groapă).

Omul se poate corege prin voia lui.

Pe lângă voință este de lipsă și harul lui D-zeu spre a fi cineva mântuit.

Mai multe găște înving un leu.

Autoritatea trebuie a fi egală și legală, nu pentru unii muma și pentru alții ciurma.

Economia e primul câștig.

Toți suntem frați, pungile însă nu-s surori.

Femeile frumoase mor de 2 ori (Fontanelle).

Ori-ce trandafir are și spini.

Lacrămile sunt socotite în ceriu ca o monedă valabilă.

Măi Române! Intoarcete la sinul lui D-zeu de unde ești eșit, suflet eretic și creștinesc!

NOUTĂȚI

† Necrolog. *Vasile Basarab* paroch gr.-or. în Romos a decedat în 1 August n. c. dimineața la 4 ore, în etate de 71 ani și 49 ani a preoției sale, împărțit fiind cu sf. taine. Inmormântarea i-s'a făcut Miercuri în 2 August n. la orele p. m. dela casa proprie în cimiterul bisericii din loc, O lăhnească în pace și fie-i memoria binecuvântată!

Regele Carol și Regina Elisabeta a României au vizitat Duminică Azuga însoțiți de D-na Olga Bengescu, damă de onoare și maiorul Baranga, adjutantul regelui. Dl I. G. Babeș, directorul fabricii de postav, a dat

MM. LL. deslușirile necesare asupra fabricilor din Azuga unde lucrează un număr de peste 1600 lucrători. Din parc păreche regală s'a dus la fabrica de mobile a lui L. Rhein, unde au făcut mai multe comande.

Expoziția dela Sibiu. Am primit următoarul comunicat: Sibiu, 12/25 Iulie 1905. Prin această ne luăm voie a vă reaminti scrisoarea noastră ce ne-am permis a Vi-o adresa în afacerea expoziției etnografice și istorice culturale, și venim a Pă aduce la cunoștință, că la 1 August st. nou am început a aranja și plasa obiectele într-o localitate destinate diferitelor secțiuni ale expozițiunii. Deoarece la această lucrare trebuie să fim orientați asupra dimensiunilor totalității obiectelor ce se vor expune în fie care secțiune, spre a le rezerva locul cuvenit, și după ce dispozițiunile ce le vom lua în această privință ulterior nu se vor mai putea schimba și astfel s'ar putea întâmpla ca obiecte de valoare să rămână exchise dela expozițiune numai din cauza sosirii lor întârziate. Vă rugăm din nou, să binevoiți a Vă conforma rugării noastre atât prin participarea d-voastră la expozițiune, cât și prin expedirea cât mai grabnică a obiectelor ce ne-am luat voie a Vi-le cere. Cu deosebită stimă: *Diracțiunea Expozițiunii.*

Distingerea unei artiste române. Ziarele franceze aduc vestea că D-ra Mari-oara Ventura, fca bătrânului ziarist și autor dramatic Gr. Ventura, a obținut la concursul de tragedie ce a avut loc la conservatorul din Paris, premiul I-iu cu unanimitate la tragedie și premiul al II-lea la comedie.

Dr. George Voda, și-a deschis cancelaria advocațională în Sasca-montană, în casa domnului Iancu Vișan.

Hymen. Dl. Octavian Bude, paroh ales în Pischint (f. Orăștiei) și D-soara *Marioara Maxim* își vor serba cununia în 13 Aug. a. c. n. în bis. gr-or. din Avrig. Le dorim ceas cu noroc și prosperitate!

Dl. Dr. Titu Babeș, avocat în Budapesta, ne anunță, că și-a strămutat dela 1 August st. n. cancelaria advocațională în casele Gczsdu (Budapest, VII. Dobo utca 16.)

Examen la Cursul de muzică pentru învățători. Cetim în „Drapelul” ca în 16/29 Iulie c. la oarele 11 n. a. a avut loc sub presidiul dlui protoprezbiter Dr. George Popovici examenul dat de dl dirigent Ioan Vidu cu învățătorii, cari au luat parte la cursul de muzică. Examenul a sucs pe deplin și dl protoprezbiter a scos la iveală în discursul de încheiere marile merite ale dlui Vidu pentru conservarea și dezvoltarea muzicii noastre biseticești și naționale. Seara apoi a avut loc în gradina „Concordiei” o masă comună, la care afară de învățătorii, cari au primit certificatul de absolvare a cursului, au participat și mulți fruntași ai societății lugojene, precum și coriștii din Reuniunea noastră de cântări. Bine înțeles, nu au lipsit toastele avântate.

Favor pentru expoziția din Sibiu. Ministerul lucrărilor publice din România a acordat o reducere de 50,0/0 din prețul biletelor de călătorie în țară pentru acei, cari vor veni ca să cerceteze expoziția din Sibiu.

Pertractările de Pace. Un delegat jōpōniz cu numele Sato, a făcut înaintea unui ziarist următoarea declarațiune în numele baronului Komura:

Sun sigur, că pertractările de pace vor avea rezultat bun. Delagații Japonezi sunt conduși de idei pacifice și nu vor pretinde mult dela Ruși. — Sunt bune dispoziții pentru pace atât în Japonia cât și în Rusia și încheierea păcii e neșărât de lipsă. Ambele părți au pierdut în timpul războiului 579,000 de oameni dintre acestea 370,000 sunt Ruși. *Războiul a costat Japoniei și de zi 1 milion dolari. adică 5 milioane coroane.* Japonia de alt-cum pretinde să plătească Rusia despăgubire. Sato a mai spus, că primul pas pe care îl vor face pe timpul pertractărilor de pace este: armistițiul, adică întreruperea războiului.

Ministru de Interne Christoff și congresul Antialcoholic. În zilele acestea ministrul ungar de interne a trimis un circular oficial la toate municipiile, în care accentuând, că în Ungaria grasează activitatea alcoolică, provoacă și invită a participa reprezentanți și persoane marcante din toate cercurile societății la al X-lea congres antialcoholic ținând în Budapesta din 11—16 Septembrie 1905. Acest congres nu va avea caracter politic european, ci va căuta mijloace realizabile, cum să combată folosirea necumpătată a alcoolismului și abținerea dela beuturi spirituoase.

De dorit ar fi a se duce la acest congres și bărbați din notabilitățile noastre române, care apoi să împrăștie lumină în popor și în direcțiunea aceasta cu lecții și prelegeri, cărți și broșuri folositoare. Așteptam cu nerăbdare să cetim lista participanților români.

Dr. George Popovici fcsst deputat în dieta austriacă, pe urmă docent la urivesitatea din București, conducătorul mărețelor mișcări de altă dată ale fraților români din Bucovina, precum publică F. P. s'ar fi sinucis în Muncaciu. De acasă din București a piecat așa, că merge la Marienbad. În Muncaciu s'a oprit a luat venin și a murit.

Viitorul rege al Norvegiei. Ziarul „Temps” înregistrează știrea, că al treilea-fiu al împăratului Wilhelm, Eitel Frideric, e preconisat ca rege al Noivegiei.

Despre atentatul contra Sultanului. Din Constantinopol se telegrafiază, că într'un comunicat oficial publicat Duminecă se spune că poliția ar fi constatat cum-că atentatorul la viața sultanului a fost bulgar și că exploziunea l'a ucis și pe el.

Copii și alcoolul. P doamnă medic în Berlin a constatat, că din părinții bețivi (alcoholiști) se nasc de regulă copii bolnăvicioși. Ea a vizitat 10 familii alcooliste (bețive) și 10 familii, cari trăiau regulat și cumpătat în beutură. Din cei 57 copii, născuți din părinți bețivi, 25 au murit în vârstă fragedă și anume de sgârciuri, 22 copii nu erau normali, adică aveau defecte (greșeli) trupești și sufletesti, și numai 10 copii erau normali și în toată firea. Din 61 copii ai familiilor, cari trăiau regulat și cumpătat, numai 5 au murit în vârstă fragedă, 6 au avut defecte trupești, ear ceilalți 50 au fost normali și sănătoși. Codii, cnri se nasc din părinți bețivi, mor mai ales de boale de ficat, de stomac și mai ales de aprindere de creier. Iată urmări triste și funeste ale beției. Lăsați toți patima beției fiți cumpătați și vă abțineți de beutura alcoolică, căci vă vor blăstăma generațiunea viitoare!

Cei mai bogați capitaliști din lume. Moartea baronului Rotschild a pus în pozițiune pe ziarul „Figaro” a compune cu ajutorul și computul englezului James Burnley o listă a celor mai avuți capitaliști, pe care o reproducem și noi. Cifrele de avere sunt naturalmente nu mai aproximative. După această socoată au posedat sau posed: I. Beit din Africa-sudică 2 miliarde de mărci (1.200.000.000 coroane); Lihungtschung 2 miliarde mărci; I. B. Robinson din Africa-de-sud 1.6 miliarde mărci; I. S. Rockefeller 1 miliard; Waldorf Astor 800 milioane; Andrew Carnegie 500 mil-mărci; Wanderbilt 400 mil. tot atât; W. Roschefefer, Principele Demidow din Rusia cu 430.000.000 ruble; W. K. Jacob Astor 300 milioane mărci; Lordul Rotschild și ducele de Westminster. W. C. Whitney, New-York, Pierpent, Morgan 300 mil. După aceasta urmează un șir mare de milionari, care au dela 100 milioane în jos. — Nu avem scopul să-i marcăm pe toți chiar, însă spre cunoștința On. public tot mai amintim unele persoane deși cam cunoscute, precum: Archiducele Friederich din Viena și George Gould cu câte 275 mil. Mendelssohn din Berlin cu 250 mil. Principele Lichtenstein de Austria cu 250 mil. A. Dreher din Austria 200 mil.; Krup din Essen (fabricant de arme); Principele Pless contele Henkel Domersmark și A. G. Vanderbilt cu câte 180 mil.; Metropolitul Kohn cu 160 milioane.

Dintre Români în Ungaria, mai avută este ilustra familie Mocsonyi, Ghiță B. Popp din Brașov cu câte 3—10 milioane ear în România: Maighiolom In, Cantacuz no, Prinț Șutzo, Prinț Stirbey, Assan, Lutheroae, Bragadir, Costinescu, tot milionari etc.

Scrisorile de recunoștință, cari au fost rimise în anii 1902, 1903, 1904, și 1905 domnului Albert Müller, inventatorul crucei duple electro magnetice R. B. nr. 86967 în Budapesta V. str. Vadász 42/VI le vom aduce pe rând la cunoștința cetitorilor. Scrisoarea nr. 3: St. die Müller! Am comandat

3 cruci electromagnetice. R. B. Nr. 86967. Fiindcă mi-au făcut bine și mie și pretililor căror li-am dat, te rog să mă trimiți 3 cruci la adresa mea, Cu st. m. Hermann Kauer în Biserica-A bă. — Tuturor cari sufăr de Gicht, reumă, astmă, bătaii de inimă, influență și dureri de șele, se recomandă căldaros aparatul Originalul aceste scrisori se poate vedea la dl Albert Müller, Budapesta V. str. Vadasz 42/G.

Corneliu Demeter. Apotecar în Orăștie. Apoteca N. Vlad are de vânzare »peronospin« mijloc aplicat cu cel mai mare folos în contra peronosporiei, la stropirea viilor.

Aceasta e probat ca cel mai bun, și prin folosință s'a dovedit a fi mai cu efect ca piatra vântată sau alte asemenea mijloace, și e totodată cel mai lesne. E preparatul meu propriu. Prețul unui pachet 40 fil. Fiecare pachet e provăzut cu numele meu, și cu instrucțiune de întrebuințare.

Stropirea cu »Peronospin« e mai bine dacă să face în zi senină; pe timp noros ori ploios nu, nici contra vântului.

Dar »Peronospin«-ul, afară de vii se poate folosi cu efect admirabil contra boalei de grumpene, cum și la stărpirea omidelor și insectelor stricăcioase la pomi; contra păduchilor de trandafiri (la trandafiri fără var), și la desinfectarea cotețelor de galite

POSTA REDACȚIUNI

Acei Domni *abonați* ai revistei noastre, cari poftesc a »și completa Nrii. apăruți ai foaiei, sunt rugați a ne trimete abonamentul cu proxima poste, precum și *restanțele* spre a le putea expeda foaia și a evita alte inconveniente. Rezerve în colecțiune posedem suficient.

Dlui I. G. în Sc. Am primit operatele D-tale și le vom expune publicității pe rând. Despre filocxeră avem lucrări; despre *bani* am publicat ceva în N-rul 5/1905.

Regretăm foarte mult, că unele institute de bani (bănci) românești au refuzat foaia, în loc să fi abonat 10-20 exemplare de un număr ale distribuți gratis *clienților* și *agenților*; mulțămim câtor-va bănci ce au abonat foaia în 1 și mai multe exemplare. Vom îngriji de expediție. Cu greu pricep unii oameni marea folos al cetirei foilor economice și umblă după politică, de le face în trup oftică și în crieri, gomot de mueri...

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 24 Iulie— 30 Iulie v. 1905.

Duminică	24	Canija turcească. Kecskemét Ocna. Prejmer. Vârșet.
Luni	25	Debrețin. Brscu.
Marti	26	Bran.
Mercuri		
Joi	28	Becicherecul mare. Reghinul sășesc Rodna veche. Sebșul sășesc Timișoara.
Vineri	29	Apoldul mic. Ațel Uiozra.
Sâmbătă	30	Gyoma Macâm. Mocin.

Calendarul vechiu și nou al săptămânii.

Dumin. a 7-a după Rusalii, ev. Mat. c. 9. g. 6 v. 7.

Dum.	24 M. Crișina	6 Schimu L. față
Luni	25 † Adorm. S. Anei.	7 Caietan
Marti	26 M. Ermolae	8 Ciriic
Merc.	27 † M. Pantilimon	8 Roman
Joi	28 Ap. Prohor	9 Roman
Vineri	29 M. Calnic	10 Laurentiu
Sâmb.	30 Ap. Sila și Silvan	11 Susina

Redactor resp. VASILIE DOMȘA protopresbiter.

Pentru 5 coroane

trimit 4 1/2 chilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' fin

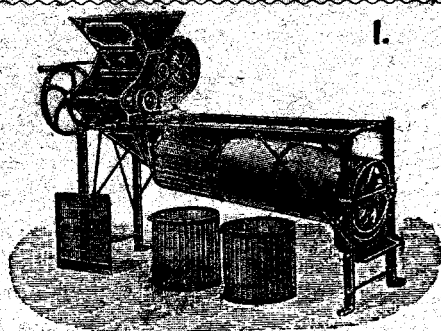
SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, vioarele, reședă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

Mașină de treerat.

Cu prețuri moderate. Conced și plătimea în rate so-cotind 6% interese. Liste speciale de prețuri servesc la ori-ce cerere.

CARL F. JICKELI în Sibiu.

De vânzare

din mână liberă se află la subscrisul în *Cujir* o mașină agricolă bună de imblătit ou oai; umblă în curele și cu cîr bur. — Costă numai 300 coroane, doritorii să se adreseze la **Petru Mărginean.**

„D A C I A“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).
Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12).

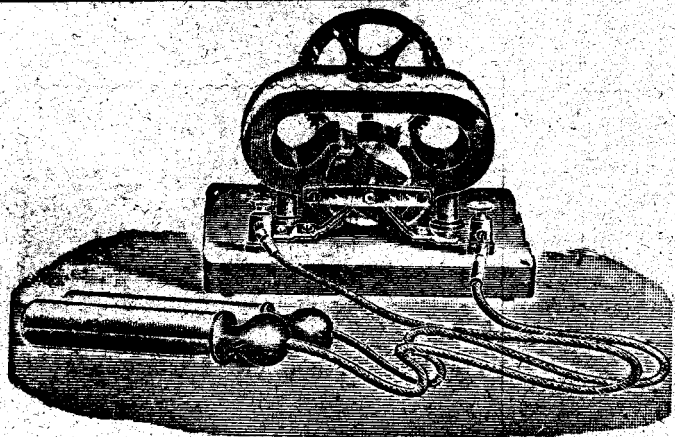
Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

- A) primește depuneri spre fructificare.
- a) depuneri fără anunț până la 100 cor. 5 1/2%.
- b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6%.
- c) depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.
- Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.
- Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.
- Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvează fără întârziere.
- B) Acoardă credite personale pe lângă cambii.
- C) Acoardă împrumuturi pe efecte.
- D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță hipotecară.
- E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.
- F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.
- G) Cumpără și vinde realități.
- H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.
- I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.
- K) Finanțează patente.
- L) Arêndează și exarêndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

Direcțiunea.

ELEKTROPHOR.

Aparatul original american electro-medical se poate singur folosi, contribuie la întinerirea și lungirea vieții.

Electricitatea este viață!

Dau sfat tuturor omenilor de o construcție mai slabă să-și procure acest aparat, căci el conținând electricitate, întărește nervii, reînnoiește sângele, agerește simțirile, activează o lucrare normală a sângelui și a sistemului nervos, scutește de multe morbururi.

Dr. Bourg, membru al facultății de medicină din Paris astfel raportează: Prin înțelegerea acestui aparat s-au vindecat nu numai podagra, reumatismul, junghiuri, histerie, asthmă în sute de cazuri, alinând toate acestea, unde măiestria și dibăci medicilor fu zadarnică, dar a ajutat la toate boalele de nevrositate, dureri de cap, colică, surdități de urechi, insomnii, hypochondrie, cu deosebire la hemoroide a evaluat în câte-va zile, une-ori deja după câți-va ore o alinare miraculoasă și îndeosebi la cele mai grele morbururi femeiești aflară bolnavele tămăduire sigură și chiar la fenele în stare bincucventată. Prețul unui aparat mic complet 20 coroane. (Numai pentru cei tare simțitori). Prețul unui aparat mare complet 30 coroane. (Pentru vindecarea suferințelor cerbicoși). Trimiterea se face cu mandate postale sau prin ramburs.

ANTREPRISA ELECTROPHORA 29-40

Budapesta, VIII. strada Agytelekt Nr. 15/E.

„MINERVA“ institut tipografic în Orăștie.

Efectuește ori-ce lucrări aparținătoare artei tipografice.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

pentru păstrat bani,
registre și documente în toate
mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri estine.

A se adresa la: Prima fabrică
transilvană privilegiată ces. și
reg. de casse de fer și oțel

alui

R. ÖSZY

Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3. Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviează

Deosebită atențiune
rării, că acest aparat
de 20

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

e a se da împreju-
vindecă boale vechi
de ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, suferințe de ureche, bătăie de inimă, sgârșituri de inimă, asma, arsurul greu, sgârșituri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâini și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimito banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P.T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoare-ce „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprii fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja estinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor. Prețul aparatului mic e 4 cor.
folosibil la morbururi cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

THE MUTUAL

Societate pentru asigurări de viață în New-York.

Averea institutului la 31 Decemvrie 1904 a fost:

2.284.862.000 franci.

Contractele dela „The Mutual” sunt neatacabile după doi ani dela datul subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și în cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de ori-ce restricțiuni atât cu privire la locuință și călătorii cât și cu privire la împlinirea datorinței militare în cas de răzbel pe uscat și pe apă. Afară de aceasta acei indivizi cari sunr în armata comună ces. și reg., la marină, precum și rezerviști dela armata teritorială (honvéd) și glotași în cas de mobilizare și răzbel sunt asigurați cu valoarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală în Ungaria:
Budapesta, VI., Andrassy-ut 20.

Totfelul de îndrumări și deslușiri se dau cu plăcere și la administrația acestei foi. 16-52

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curtii Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitul: Str. Botteniller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

27-52